

Finton jatko vuosina 2016-2018

Finto-projektin laajennettu projektiryhmä
31.5.2016

Uusi hanke

- Yhteiset tiedon hallinnan sanastopalvelut -tutkimus- ja kehittämishanke
- Osana YTI-kokonaisuutta
 - Yhteinen tiedon palvelumalli -hanke
 - pyrkii luomaan edellytykset yhden luukun palvelumallin toteuttamiselle
 - tieto pitää saada yhteentoimivaksi ja sitä pitää voida hyödyntää eri yhteyksissä ja konteksteissa ilman hankalia ja työvoimaintensiivisiä manuaalisia konversioprosesseja
 - Kansalaisten pääsy kansallisiin ja kansainvälisiin tietovarantoihin edellyttää metatiedon tuottamiseen liittyvien palveluiden kehittämistä ja päivittämistä

Yhteiset tiedon hallinnan sanastopalvelut - tutkimus- ja kehittämishanke

- Keskeiset tutkimus- ja kehityskohteet
 1. KOKO-ekosysteemin jatkokehittäminen
 2. YSO:n ja sen ominaisuuksien kehittäminen entistä monikäyttöisemmiksi ja erilaisiin käyttöympäristöihin mukautuviksi
 3. Ontologioiden ominaisuuksien laajempi hyödyntäminen tiedonhaun parantamisessa julkisella sektorilla
 4. Finto.fi:n kehittäminen laadukkaaksi semanttiseen tiedon portiksi
 5. Sisällönkuvailun automatisoinnin edistäminen yhteistyössä muiden tutkimusprojektien kanssa

Hankkeen painopisteet vuosittain

- 2016
 - Finto-palvelun integrointia julkishallinnon järjestelmiin
 - Tulevan kehityksen pohjustamista
- 2017
 - KOKO-ontologiapilven ontologioiden kehitys- ja päivityskäytäntöjen yhdenmukaistaminen
 - Työkaluja erikoisontologioiden muutostenhallintaan
- 2018
 - Laajennetun Finto-palvelun käynnistysvaihe
 - Puoliautomaattisen sisällönkuvailun tutkimusta

Vuoden 2016 painopisteet

- Käyttöönotoissa avustaminen
- Skosmos-kehitystyö
- Ehdotusjärjestelmä
- YSO:n käyttöönoton valmistelu
 - Tekninen osuus (YSO MARC-formaatissa)
 - Sisällöllinen puoli
 - Siirtymän suunnittelu
- YSO:n kehittäminen
 - Tyypitykset
 - Yksikkömuodot
- KOKO:n jatkokehittäminen ja ontologiakehittäjien verkoston toiminnan koordinointi
- JUHO:n käännöstyön aloittaminen

Tuotokset ja välitapit 1/2016 - 5/2016

- Skosmos-ohjelmistoon toteutettu mahdollisuus modulaarisille lisäominaisuuksille
 - Finna-haku käsitesivuille integroitu Fintoon moduulina
- Skosmos versiot 1.5 ja 1.6
- Uusi KOKO ja sen koontijärjestelmä
- MUSOn ja MEROn päivitys sekä aktiivinen ylläpidon tuki KAUNOLle ja JUHOLle
- Finto liitetty palveluväylään
- Ontologiaeditorivertailu
- YSON termien yksikkömuodot

Tuotokset ja välietapit 6/2016 – 9/2016

- Skosmos versio 1.7
- Ehdotusjärjestelmä käsittemuutoksille ja uusille käsitteille pilottikäytössä
- YSO:n käsitteistön tyypittely, mm. ylähierarkian ja yksilökäsitteiden erottaminen sekä tyypittelyn sisältävän YSO:n julkaisu Fintossa
- TSR-ontologian päivitys
- Toimintamallin kehittäminen erikoisontologioiden ja YSO:n käsitteistön päällekkäisyyden hallintaan
- Vuoden 2017 toimintasuunnitelma

Tuotokset ja välitapit 10/2016 – 12/2016

- Uudet palvelusopimukset
- Skosmos versio 1.8
- Ehdotusjärjestelmää kehitetään edelleen pilottikäytön palautteen perusteella ja otettu tuotantokäyttöön
- Suunnitelma erikoisontologioiden muutostenhallinnan työkalun MUTUn kehityksestä
- JUHOn englannin käännöstyö on 50% valmis ja ruotsinnos aloitettu
- Kaksikielisen paikkatieto-ontologian (YSO-paikat) julkaisu Fintossa
- YSOon lisätty n. 1000 käsitettä käyttäjätarpeiden pohjalta
- Palveluluokituksen käyttöönotto kansallisessa Palvelutietovarannossa
- YSAsta YSOon siirtymän suunnitelma Melinda-kirjastoissa
- YSO:n julkaisuformaattien laajentaminen, jotta se voidaan integroida esim. kirjastojärjestelmiin

Lyhyesti

Ontologiaeditoriraportti

- Vertailtiin verkkopohjaisia ontologiaeditoreja, joissa käyttäjät muokkaavat samaa tiedostoa yhtäaikaisesti
 - Tällaisen käyttöönotto olisi edistysaskel nykyisiin koneelle asennettaviin editoreihin nähden
- Vertailtavana ilmaiset THL-editori ja VocBench sekä maksullinen PoolParty
- Ilmaiset editorit eivät tällä hetkellä suositeltavia
 - PoolPartykin kaipaisi vielä muutaman lisäominaisuuden
 - Kaikkia kehitetään edelleen
 - Finto seuraa kehitystyötä jatkossakin
- <http://tinyurl.com/editorivertailu2016>

Päivitetty KOKO

- Uusi KOKO koottiin ja julkaistiin viimein 28.4.
 - Varsin herkkä datan omituisuuksille
 - Ei automatisoitu kokoamista vielä, mutta uusi KOKO kootaan jatkossa parin kuukauden välein
 - Hiotaan vielä sulkutarkenteiden osalta
 - Jos kahdella samannimisellä käsitteellä, joita ei ole merkitty ekvivalenteiksi, on samat yläkäsitteet, käsitteet yhdistetään yhdeksi käsitteeksi, joilla on kaikki osiensa ominaisuudet
 - Jos yläkäsitteissä on eroja, ne lisätään sulkutarkenteeksi
 - Haasteita, jos yläkäsitteitä on paljon

Kansalliskirjaston uudet asiakas-wikit

- Kansalliskirjasto uudisti verkkosivunsa
- Samalla uudistettiin myös ulkoiset wikit
- Finton julkisen wikin sisältö kahteen asiakas-wikiin:
 - Finto-wiki
 - <https://www.kiwi.fi/display/Finto>
 - Sisältää palvelua ja projektia koskevat asiat
 - Asiasanastot ja ontologiat –wiki
 - Sisältää Kansalliskirjaston ylläpitämiin sanastoihin ja ontologioihin liittyvät asiat
 - <https://www.kiwi.fi/display/Asiasanastotjaontologiat>
 - Paljon uutta sisältöä
 - Ohjeita, käytäntöjä, jne

Kiitos

matias.frosterus@helsinki.fi

finto-posti@helsinki.fi

[@Fintopalvelu](#)